

LEIKKIPUISTON TURVALLISUUSASIAKIRJA

1. Organisaation tiedot

Saarijärven seurakunta
Urheilutie 5
43100 Saarijärvi

2. Turvallisuusasioista vastaavat henkilöt

Saarijärven seurakunta vastaa Saarijärven seurakuntatalon ja Mansikkaniemen pappilan välissä sijaitsevan vielä nimeämättä olevan leikkialueen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta, sekä näihin liittyvistä viranomaistehtävistä.

Leikkialueiden turvallisuudesta vastaava henkilö on talousjohtaja Emilia Jalomäki
puh. 040 1534 392 (emilia.jalomaki@evl.fi)

Leikkipuiston kunnossapito:

Keijo Sironen, kiinteistövastaava

Saarijärven talopalvelu Bågman, kiinteistöhuolto (lisäksi silmämääräistarkastukset ja siivous aikavälillä 16.10. – 31.4.)

Leikkipuiston siivous ja silmämääräistarkastus:

Hautatoimen kausityöntekijät (keskustan alueen työntekijät) aikavälillä 1.5. – 15.10.

3. Kunnossapito

Leikkipuiston silmämääräisistä tarkastuksista, puhtaanapidosta ja leikkialueiden ympäristön kunnossapidosta vastaa Saarijärven Talopalvelu Bågman.

4. Asiakkaat ja asiakasryhmät

Leikkipuiston pääasiallisia käyttäjäryhmiä on kaksi:

- 0-12-vuotiaat lapset huoltajineen ja
- seurakunnan perhe- ja päiväkerhoihin osallistuvat lapset (0-6 vuotiaat) huoltajien tai seurakunnan lastenohjaajien kanssa

Mikäli leikkialuetta käytetään järjestettyyn tapahtumaan, vastaa tapahtuman järjestäjä puiston siisteydestä.

5. Tietojen antaminen palveluun osallistujille

Leikkipaikkojen turvallisuusasiakirja on nähtävillä Saarijärven seurakunnan nettisivuilla
<http://www.saarijarvenseurakunta.fi>

Turvallisuusasiakirja lähetetään sähköpostilla tiedoksi kiinteistöhuollolle ja kiinteistövastaava.

6. Riskien arviointi

Leikki- ja ulkoliikuntapaikkojen riskien arvioinnissa nojaututaan kuluttajaturvallisuuslainsäädäntöön.

Tarjottavan palvelun tulee olla turvallinen käyttäjille ja vastuu on palvelun tarjoajalla. Kuluttajaturvallisuuslaki viittaa olemassa oleviin standardeihin, jotka antavat hyvän työkalun hyväksyttävän riskitason määrittämiseksi. Riskiarvioinnin tarkoituksena on tunnistaa vaarat, määrittää riskin suuruus ja arvioida riskin merkitys.

Vaikka riittävä turvallisuustaso on huomioitu suunnittelussa ja välinevalinnoissa, saattaa turvallisellakin leikkipaikalla sattua onnettomuuksia. Leikki on sattumanvaraista toimintaa, jonka tarkoituskin on olla osin myös haasteellista, joten tietty riskitaso on hyväksyttävä. Oikein toteutettu ja säännöllisesti hoidettu leikkipaikka on kontrolloitu ympäristö, josta vakavan vaaran aiheuttajat on poistettu.

Yleisimmät leikkialueilla tapahtuvat tapaturmat ovat eriasteisia pieniä kolhuja ja naarmuja, joita tulee kaatumisista, matalalta putoamisesta tai törmäyksistä. Näistä ei yleensä koidu vakavampia seurauksia ja ne kuuluvat normaaliin leikkiin. Riskit, jotka voivat aiheuttaa vakavan vaaran tai jopa kuoleman, ovat kiinnijuuttuminen (pää, kaula, jalka, sormi, ”hupparinnaru”), putoaminen korkealta, litistyminen tai törmäys liikkuvaan välineeseen. Myös leikkipaikan ilkivaltainen rikkominen tai roskaaminen sekä talvella liukastuminen tai pulkalla laskeminen kiinteään esteeseen voivat aiheuttaa vakavia vammoja.

Vaikka leikkipuisto ja sen välineet ovat kunnossa, voi ongelmia tulla esim. välineiden vääränlaisesta käytöstä. Lapsi voidaan nostaa välineeseen, joka ei sovellu kyseiselle leikkijälle tai kiivetään esimerkiksi katosten päälle tai puihin, joita ei ole tarkoitettu leikkiin. Vaaratilanteita voi tulla, jos lapsia on paljon välineessä tai välineen ympärillä. Myös vauhdin antaminen toiselle voi aiheuttaa vaaratilanteita. Tällöin tapaturmien ehkäisemisessä on huoltajalla merkittävä rooli.

Leikkipuisto sijaitsee vesistön (Saarijärvi) läheisyydessä, mikä voi aiheuttaa vaaratilanteita. Alue on kuitenkin aidattu Tukesin ohjeiden mukaisesti.

Leikkipuiston riskitekijöiden arviointi			
Riskit: epätodennäköinen, mahdollinen, melko suuri, merkittävä			
RISKI / ONGELMA	TODENNÄKÖISYYS	SEURAUS/ TAPATURMAN LAATU	TORJUNTA / KORJAAVA TOIMENPIDE
Välineen rikkoutuminen	mahdollinen	putoaminen, kaatuminen, pisto- tai viiltohaava	Huoltosuunnitelman mukaiset tarkastukset ja rikkoutuneen välineen käytöstä poisto/korjaus
Laitteen väärinkäyttö	melko suuri	putoaminen, murtuma, nyrjähdys, myös pysyvä haitta mahdollinen	Laitteiden ohjeiden mukainen käyttö, SFS-standardoitujen välineen hankinta
Putoamisvamman	mahdollinen	Puutteellinen tai riittämätön putoamisalusta	Alustan iskunvaimennuksen säännöllinen tarkastaminen
Lapsi jää kiinni kypärästä tai vaatteesta laitteeseen	mahdollinen	Tukehtumisvaara tai tapaturma. Kuristuminen, puristuminen tai tukehtuminen.	Muistutus mahdollisesta vaarasta ja ohjeet hätätilanteita varten opastaululla
Karkaaminen	mahdollinen	Lapsi ei ole enää aikuisen valvonnassa.	Portti pidetään lukittuna. Aita on riittävän korkeat

			(120 cm) ja tiheä, eikä sen alitse pääse ryömimään.
Ilkivalta	mahdollinen	Välineiden rikkoutuminen ja siitä seuraava käyttäjän loukkaantuminen	Säännölliset tarkastukset ja rikkoutuneen välineen käytöstä poisto ja korjaus
Neulat, lasinsirut, terävät roskat	mahdollinen	Haavat, tautivaara	Säännölliset tarkastukset ja siivous
Vaaralliset kasvit, taudit, jätökset	mahdollinen	lho-oireet, myrkytys, taudit	Säännölliset tarkastukset, ohjetaulussa muistutetaan käyttämään hiekkalaatikon suojapeitettä, siivous, ei istuteta myrkyllisiä kasveja lähistölle.
Sairauskohtaus	mahdollinen	Sairaus, loukkaantuminen tai mahdollinen kuolema	Opastaulussa ohjeet toimimisesta hätätilanteen sattuessa
Opastaulun rikkoontuminen	mahdollinen	Hätätilanteessa tarkkojen paikannustietojen antaminen vaikeutuu. Korjaamista vaativista toimenpiteistä ilmoittaminen vaikeutuu.	Opastaulu asennetaan leikkipuiston valmistumisen yhteydessä. Ilkivallan tai hajoamisen vuoksi puuttuvat taulu korvataan mahdollisimman nopeasti.
Leikkipaikan itse tehdyt rakenteet	epätodennäköinen	Rakenteet voivat aiheuttaa kaikkia tässä taulukossa esitettyjä vaaratilanteita	Säännöllinen tarkastus. Poistetaan tarvittaessa.
Vuodenaika, sää	melko suuri	Liukastumis-, putoamis- ja kaatumisvammat. Maan jäätyminen aiheuttama turva-alustan koveneminen lisää tapaturman vahingollisuutta.	
Vesistö (Saarijärvi)	mahdollinen	Hukkuminen	Leikkipuistossa on aitaus, riittävä etäisyys, tiedottaminen opastaululla (lapsi on aikuisen vastuulla leikkipuistossa)
Liikenne	mahdollinen	liikenneonnettomuus	Leikkipuistossa on aitaus, leikkipuisto sijaitsee päättyvän tien päässä, autoille varoitus -kyllit, opastaululla tiedottaminen (lapsi on aikuisen vastuulla leikkipuistossa)

7. Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi

Leikkivälineiden ja -rakenteiden sekä niiden alustojen suunnittelussa, asentamisessa, tarkastuksissa, huollossa ja kunnossapidossa noudatetaan Suomen standardisoimisliiton standardeja SFS-EN 1176-1-7 sekä 1176 – 10–11 siten, ettei leikkiin tarkoitettu välineistä ja rakenteista aiheudu vaaraa terveydelle eikä omaisuudelle. Vaaratilanteet pyritään eliminoidaan hyvän leikkipaikkasuunnittelun, tarkan rakentamisen ja tehokkaan kunnossapidon avulla.

Riittävä turva- ja vapaa alue, välineistön ja rakenteiden perusturvallisuus ja materiaalit sekä ympäristön turvallisuus huomioitiin suunnitteluvaiheessa. Ympäristön vaaratekijät pyrittiin minimoimaan leikkipuiston aitaamisella, riittäväällä valaistuksella, näkyvyydellä ja oikeilla kasvivalinnoilla.

Rakentamisen tai peruskorjauksen alkaessa leikkipuiston kulkuväylät suljetaan ja alue merkitään työmaaksi, jolloin oleskelu alueella on kielletty. Rakennusvaiheessa kiinnitetään huomiota välineiden oikeaan asentamiseen, suunnitelman noudattamiseen, laatuvaatimusten täyttymiseen ja mahdollisten suunnitteluvirheiden poistamiseen.

8. Leikkipuiston tarkastussuunnitelma

Leikkipuiston kunnossapito on vastuullista. Välineiden toimivuudesta ja turvallisuudesta pidetään huolta säännöllisillä tarkastuksilla, huolloilla ja kunnostamisella

Leikkipuiston turvallisuus tarkastetaan suunnitelmallisesti. Tehtävät tarkastukset ovat

- leikkipaikan valmistuessa tehtävä käyttöönottotarkastus
- kerran vuodessa keväisin tehtävä vuositarkastus
- noin kerran viikossa tehtävä rutiininomainen silmämääräinen tarkastus.

8.1 Käyttöönottotarkastus

Ennen leikkipaikan käyttöönottoa tehdään tarkastus, jolla varmistetaan leikkipaikan yleinen turvallisuus, välineiden ohjeiden mukainen kokoaminen ja pystytys sekä muut turvallisuuteen liittyvät seikat, mm. alusta ja turvaetäisyydet.

Tarkastuksesta laaditaan pöytäkirja (liitetään osaksi turvallisuusasiakirjaa jatkuvaksi pöytäkirjaksi LIITE 1).

8.2 Vuositarkastus

Vuositarkastuksessa tutkitaan välineen, perustusten ja turva-alustojen kokonaisturvallisuustaso. Tarkastetaan myös mahdolliset muutokset sään aiheuttamien vaurioiden, lahoamisen tai korroosion seurauksena sekä mahdolliset muutokset välineen turvallisuustasossa sen osien korjauksen, lisäyksen tai vaihdon jälkeen. Tarkastettavia asioita ovat mm. puhtaus, välineen ja maan välinen tila, alustamateriaalin kunto, näkyvissä olevat perustukset, terävät reunat, puuttuvat osat, liiallinen kuluminen ja rakenteiden eheys.

Eriyistä huomiota kiinnitetään kiinteästi asennettuihin osiin. Tarvittaessa rakenteita voidaan kaivaa esiin tai purkaa turvallisuuden selvittämiseksi. Vuositarkastus tehdään keväällä, välittömästi lumen ja jään sullettua. Tarkastus on tehtävä vähintään valmistajan ohjeiden mukaisesti. Vuositarkastuksesta tehdään tarkastusraportti, jonka otsikoksi kirjataan vuositarkastus. Raporttiin kirjataan leikkipaikan varusteissa kyseisellä tarkastuskäynnillä havaitut puutteet ja vauriot sekä korjauksen kiireellisyys. (Liitetään osaksi turvallisuusasiakirjaa jatkuvaksi pöytäkirjaksi LIITE 1).

Leikkivälineiden huolto-ohjeet löytyvät laitetoimittajien sivuilta / laitetoimittajien kansioista. Huolto-ohjeet tulee sisällyttää turvakansioon siten, että huolto-ohjeiden mukainen laitetarkastus ja huolto tehdään näiden ohjeiden perusteella vuositarkastuksen yhteydessä.

8.3 Rutiininomainen silmämääräinen tarkastus

Rutiininomainen silmämääräinen tarkastus tehdään normaalikäytöstä, ilkivallasta ja sääolosuhteista johtuvien vikojen ja puutteiden havaitsemiseksi. Tarkastuksessa kiinnitetään huomiota leikkipuiston yleissiisteyteen sekä leikkivälineiden ehjyyteen ja toimivuuteen.

Leikkipuiston rutiininomaisen silmämääräisen viikoittaisen tarkastuksen tekee Saarijärven talopalvelu Bågman osana normaaleja kiinteistöhuollon kierroksia. Havaitut puutteet ilmoitetaan kiinteistövastaavalle ja talousjohtajalle, jotka päättävät korjaustoimenpiteistä.

Toukokuusta lokakuuhun asti leikkipuistossa tekevät silmämääräisen tarkastuksen myös Saarijärven seurakunnan hautatoimen kausityöntekijät. Samalla he siivoavat puiston oksista, leikkaavat tarvittaessa nurmikon ja poistavat roskat.

Leikkipuistossa on säännöllistä seurakunnan toimintaa (varhaiskasvatuksen perhe- ja päiväkerhot sekä muita varhaiskasvatuksen kerhoja). Seurakunnan henkilöstö tarkastaa silmämääräisesti ennen toiminnan aloittamista puiston turvallisuuden ja ilmoittaa välittömästi kiinteistövastaavalle tai talousjohtajalle, jos puistossa on ongelmia.

9. Leikkipuiston rakenteet ja välineet

Leikkipuisto varusteisiin kuuluvat 2 penkkiä, pöytä, roska-astia, opastetaulu, keinuteline (linnunpesäkeinu ja vauvakeinu), hiekkalaatikko ja liukumäki-kiipeilyteline. Leikkivälineet ovat Puuha Group Oy:n suunnitteleimia ja valmistamia. Lisäksi omana tuotantona on tehty leikkipuisto suoja-aita, jossa on pn huomioitu SFS-turvallisuusstandardit.

10. Leikkipuiston olosuhterajoitukset

Pohjoiset olosuhteet asettavat rajoituksia leikkipuiston turvallisuuteen ja kunnossapitoon talvisin. Turva-alustat ovat lumen ja jään vuoksi joustamattomat eivätkä täytä turvallisuusvaatimuksia. Portaat ja kulkutasot ovat liukkaita. Maahan ja välineisiin kertyvä lumi ja jää muuttaa turvallisia rakoja, aukkojen kokoja ja tasojen korkeuksia ja lisäävät kiinni juuttumisen ja putoamisen vaaraa. Lisäksi hiekoitusmurske ja jää kuluttavat välineistöä ja rikkovat liikkuvia osia. Edellä mainituista seikoista johtuen leikkipuistossa ei ole varsinaista talvikunnossapitoa. Talvenaikaisista turvallisuuspuutteista kerrotaan leikkialueiden tiedotetaulussa. Tämä ei poista vastuuta, mutta tällä informaatiolla pyritään lisäämään käyttäjien huolellisuutta leikkialuetta käytettäessä talvisaikaan. Osa ilmiöistä on nopeita ja vaikeasti ennakoitavia, mistä johtuen leikkipaikkojen käyttäjillä on velvollisuus arvioida tilannetta myös itse.

Keinulaudat ja turvaistuimet ovat talviaikana paikoillaan käyttäjien toivomuksesta. Leikkialueita pidetään silmällä talvellakin ja suoritetaan tarvittavat puhtaanapitoon sekä rikkotuihin välineisiin liittyvät toimenpiteet.

11. Toimintaohje onnettomuus- ja hätätilanteita varten

Leikkipuistossa on opastetaulu, jossa on vähintään seuraavat tiedot: seurakuntatoimiston yhteystiedot (puhelinnumero ja sähköposti), leikkipaikan nimi, koordinaattitiedot leikkipaikan sijainnista, yleinen hälytysnumero ja perustiedot leikkipaikan välineistä. Tiedotetauluun kirjattu pelastusosoite on ko. leikkialueen nimi ja pelastustienä lähin katu, jonka kautta puistoon kuljetaan.

Vaaratilanteiden minimoimiseksi taulussa kehoitetaan lasta leikkimään ilman pyöräilykypärää ja kielletään nostamasta lasta välineeseen, joka ei vastaa lapsen kehitystasoa. Talvisista turvallisuuspuutteista, kuten liukkaista pinnoista ja kovista turva-alustoista, varoitetaan käyttäjien varovaisuuden lisäämiseksi. Koirien tuominen aidattuun leikkipuistoon on kielletty.

12. Onnettomuskirjanpito ja onnettomuuden syyn tutkinta

Tietoon tulleet leikkialueilla tapahtuneet onnettomuudet sekä läheltä piti -tapaukset kerätään sähköpostein talousjohtaja Emilia Jalomäen erilliseen leikkipuisto-kansioon. Leikkipuiston kunnossapidosta vastaavat tahot ilmoittavat ja raportoivat havainnoista talousjohtajalle.

Onnettomuudet ja läheltä piti -tapaukset selvitetään välittömästi. Välineen kunto tarkastetaan, selvitetään mahdolliset poikkeamat ja vastuukysymykset sekä välineen huolto- ja tarkastushistoria. Rikkoontunut väline korjataan tai asetetaan tarvittaessa tilapäiseen käyttökieltoon. Jos ongelma johtuu välineen suunnittelusta/ valmistamisesta, ilmoitetaan ongelmasta välinevalmistajan edustajalle lisäinformaation saamiseksi.

Kuluttajaturvallisuusvalvonta kuuluu Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes). Kuluttajaturvallisuuslain mukaiset ilmoituksen tehdään sähköpostitse osoitteeseen; kirjaamo(at)tukes.fi. Ilmoitukset tekee ensisijaisesti talousjohtaja Emilia Jalomäki. Ilmoitus tehdään Tukesin ”Ilmoitus vaaraa aiheuttavasta kuluttajapalvelusta ” -lomakepohjalla, johon täydennetään tarvittavat tiedot. Mahdollisuuksien mukaan liitetään kuva välineestä sekä tapahtumapaikasta.

14. Turvallisuusasiakirjan päivittäminen

Turvallisuusasiakirjan päivittämisestä vastaa talousjohtaja Emilia Jalomäki. Päivitystyö tehdään tarvittaessa (välineistön tai urakoitsijoiden vaihtuessa tai alueen laajentuessa tai muuttuessa).

Saarijärvellä 27.9.2020

Emilia Jalomäki

Ennen leikkipaikan käyttöönottoa su 27.9. tehtiin tarkastus, jolla varmistettiin leikkipaikan yleinen turvallisuus, välineiden ohjeiden mukainen kokoaminen ja pystytys sekä muut turvallisuuteen liittyvät seikat, mm. alusta ja turvaetäisyydet.

Paikalla kiinteistövastaava Keijo Sironen ja talousjohtaja Emilia Jalomäki.

Tarkistettiin, että

- Alue on turvallinen (aita on min 1.2 m korkea, alue on siisti)
- Välineet on koottu ohjeiden mukaan ja ne ovat tukevat (kestävät myös aikuisen painon).
- Alueella on turvasoraa kiipeilytelineen alla ja joustavat laatat keinujen alla.
- Turvaetäisyydet toteutuvat

Todettiin, että ohjeiden mukaan keinussa voi olla yhdellä kertaa korkeintaan 5 käyttäjää ja kiipeilytelineessä korkeintaan 14 käyttäjää

Puutteina todettiin seuraavat:

- Alueelta puuttuu vielä infokyltti ja roskateline (molemmat tulossa syksyn 2020 aikana)
- Liikenneturvallisuuteen pitää kiinnittää huomiota ja päätettiin tilata vielä kyltti, joka varoittaa lapsista liikenteessä (hiljaa ajaminen)

Emilia Jalomäki

Keijo Sironen